

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-49-02

До реєстр. №6104 від 27.09.2021 р.;
реєстр. №6104-1 від 05.10.2021 р.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (далі – Комітет) на своєму засіданні, проведеному 20 жовтня 2021 року (протокол №41), розглянув:

проект Закону України про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їх сімей, реєстр. №6104 від 27.09.2021 року, поданий Президентом України (далі – законопроект реєстр. №6104);

проект Закону України про основи соціального і правового захисту осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їх сімей, реєстр. №6104-1 від 05.10.2021 року, поданий народним депутатом України Геращенко І.В. та іншими народними депутатами України (далі – законопроект реєстр. №6104-1).

За твердженням ініціаторів:

законопроект реєстр. №6104 розроблено з метою створення законодавчих механізмів соціального та правового захисту осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, членів сімей таких осіб, визначення підстав та процедур встановлення зазначеного факту;

законопроект реєстр. №6104-1 розроблено з метою створення належного законодавчого механізму соціального та правового захисту осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, членів сімей таких осіб, визначення підстав та процедур встановлення зазначеного факту, надання їм комплексу додаткових прав та гарантій, пов'язаних із особливостями їхнього правового статусу.

Для досягнення поставленої мети проектом Закону реєстр. №6104 пропонується:

- визначити порядок прийняття рішень з питань встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

Зокрема, передбачається прийняття таких рішень Комісією з питань встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, яка є спеціальним постійно діючим органом, який утворюється при центральному органі виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя;

- визначити підстави для встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України;

- створити Єдиний реєстр осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України;

- визначити повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя, у сфері забезпечення соціального і правового захисту прав осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, членів сімей таких осіб;

- передбачити щорічну державну та одноразову державну грошову допомогу особам, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, членам сімей таких осіб;

- закріпити на законодавчому рівні медичну та реабілітаційну, у тому числі психологічну, допомогу, санаторно-курортне лікування особам, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення;

- визначити гарантії відшкодування витрат на професійну правову допомогу, що надавалася таким особам для захисту їх прав і законних інтересів;

- передбачити, що особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення мають першочергове право на забезпечення жилими приміщеннями з фондів житла для тимчасового проживання;

- реалізацію та гарантування трудових прав, прав на пенсійне забезпечення, загальнообов'язкове державне соціальне страхування, прав на освіту, для осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення;

- визначити відновлювальні (постізоляційні, реінтеграційні) заходи, заходи з адаптації, підтримки (супроводу) осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення;

- передбачити спрощений порядок видачі документів, що посвідчують особу;

- передбачити відстрочення платежів за зобов'язаннями осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

Більшість положень альтернативного законопроекту реєстр. №6104-1 збігаються за змістом з положеннями основного законопроекту реєстр. №6104. Визначальними відмінностями законопроекту реєстр. №6104 є наступні:

- прийняття рішень з питань встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України здійснюється безпосередньо центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя;

- проектом Закону визначаються підстави для відмови у визнанні факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, для відмови у визнанні особи членом сім'ї особи, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України;

- безпосередньо у проекті Закону визначені та диференційовані залежно від строку перебування в місцях несвободи розміри державної грошової допомоги для осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, або членам її сім'ї під час перебування такої особи в місцях несвободи.

Головне науково-експертне управління не дає узагальнюючого висновку до законопроектів реєстр. №6104 та реєстр. №6104-1, однак висловлює до них значну кількість зауважень.

Основний законопроект реєстр. №6104 підтримується Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, Міністерством юстиції України, Міністерством соціальної політики України, Міністерством оборони України, Представництвом Президента України в Автономній Республіці Крим, Службою безпеки України.

Під час обговорення законопроектів народними депутатами України – членами Комітету зазначено, що, у порівнянні з альтернативним проектом Закону, основний законопроект реєстр. №6104 встановлює більш широкі гарантії захисту прав осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

З урахуванням позиції центральних органів виконавчої влади, Комітет ухвалив рішення:

1. Рекомендувати Верховній Раді України:

- проект Закону України про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їх сімей, реєстр. №6104 від 27.09.2021 року, поданий Президентом України, включити до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за наслідками розгляду у першому читанні прийняти за основу;

- скоротити наполовину строк подання поправок і пропозицій до законопроекту під час його підготовки до другого читання;

2. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про основи соціального і правового захисту осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та

членів їх сімей, реєстр. №6104-1 від 05.10.2021 року, поданий народним депутатом України Геращенко І.В. та іншими народними депутатами України, включити до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за наслідками розгляду у першому читанні повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України співдоповідачем з цього питання визначено народного депутата України – Голову Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин Лубінця Дмитра Валерійовича.

Голова Комітету

Д. ЛУБІНЕЦЬ

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ЛУБІНЕЦЬ ДМИТРО ВАЛЕРІЙОВИЧ

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA10400000056B95E006410C901

Дійсний до: 02.11.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 04-25/3-2021/323973 від 20.10.2021

679835